

Stockholms
stad

Gransknings- promemoria 2013

Stockholms Hamn AB

Granskningspromemoria
från Stadsrevisionen

Nr 10, 2014

Dnr 3.1.2 -11/2014

Datum

2014-02-07

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Fördjupade granskningar som sker under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

Innehåll

Redogörelse för granskningens planering och genomförande	1
Redogörelse för granskningsresultatet	1
Fördjupad granskning	1
<i>Underhållsplanering</i>	1
Grundläggande granskning	3
<i>Bolagets arbete med internkontroll</i>	3
<i>Bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat</i>	4
<i>Uppföljning av ägardirektiv och uppdrag</i>	5

(

(

(

(

Redogörelse för granskningens planering och genomförande

Årets granskningsinsats har planerats tillsammans med samtliga lekmannarevisorer vid ett gemensamt planeringsmöte den 22 maj 2013. Vid planeringsmöte den 13 juni 2013 avseende STO HAB, informerade lekmannarevisorn om det granskningsuppdrag han gett revisionskontoret. Den auktoriserade revisorn presenterade sin revisionsplan. I övrigt har informationsutbyte skett mellan samtliga involverade i revisions- och granskningsarbetet. Resultatet av granskningen av intern kontroll och delårsbokslutet per 2013-08-31 rapporterades vid ett gemensamt avstämningsmöte den 3 oktober 2013, där också bolagets ledning deltog. Slutrevisionsmöte med bolagsledningen äger rum den 7 februari 2014.

Ansvarig för granskningen av bolagets verksamhet från revisionskontoret har varit Maria Assarsson.

Granskningspromemorian har faktakontrollerats av bolaget.

Redogörelse för granskningsresultatet

Fördjupad granskning

Underhållsplanering

Revisionskontoret har genomfört en granskning av hur bolaget planerar, genomför och följer upp sitt underhåll av fastigheter och anläggningar.

Planering och budgetering av underhållet sker inom dels den nyinrättade fastighetsavdelningen, dels inom infrastrukturavdelningen avseende anläggningar.

Bolaget förvaltar 80 fastigheter och ett stort antal anläggningar bl.a. 15 km kaj, mark och terminalanläggningar. Det finns underhållsplaner för respektive fastighet och anläggningar som sträcker sig 20 år framåt. Med hjälp av konsult gjordes år 2010 en statusinventering av samtliga fastigheter. När det gäller kajer och övriga anläggningar inventeras dessa regelbundet genom tillsyn av t ex kajer var 10:e år,

klaffar var 3:e månad etc. Av tillsynsprotokollen framgår vilka åtgärder som behöver göras och inom vilken tid.

Bolaget har två olika stödsystem för underhållsplaneringen. För fastigheter finns Landlord och för anläggningar IDUS. Anläggningar har haft sitt system en längre tid och systemet hanterar också t ex felanmälan och arbetsorder till den entreprenör som ska utföra tillsynen. Resultatet rapporteras sedan direkt av entreprenören i IDUS. När det gäller fastigheterna har konsult anlåtats för att ta fram system för att digitalisera och organisera dokumentationen rörande drift och underhåll och för att ta fram fastighetsvisa underhållsplaner per fastighet. Landlord för fastigheter fungerar inte ännu helt som planerat, dvs. att underhållsplanerna automatiskt uppdateras i takt med att olika åtgärder genomförs. Men till början av år 2014 beräknas de åtgärder som kvarstår vara genomförda. Även när det gäller IDUS för anläggningar sker budgetering och planering i separata dokument som ligger utanför systemet.

Styrelsen beslutar om nivån på underhållsbudgeten. För 2013 uppgick budgeten till 20 mnkr för fastigheter och 72 mnkr för anläggningar. Nivån har varit relativt konstant över åren, men framöver kan underhållsbudgeten behöva minska för att ge utrymme för de stora investeringsprojekten som planeras. I budget 2013 till styrelsen framgår endast några större underhållsprojekt som ska genomföras. Inom infrastruktur- och fastighetsavdelningen finns underhållsbudgeten specificerad per fastighet och när det gäller anläggningar per enhet.

I stort genomförs underhållet i enlighet med fastställda planer. Det förekommer dock omprioriteringar inom given total ram för fastigheter respektive anläggningar.

Eftersatt underhåll finns, men avser t ex byggnader som bolaget inte kommer att ha kvar. Även inom anläggningar finns ett mindre eftersatt underhåll. Det gäller t ex Loudden där man avvaktar hur och när avveckling ska ske. Inom fastigheter har man påbörjat ett arbete med konsekvensanalyser av om underhållet skjuts upp. Även inom anläggningar övervägs att göra sådana konsekvensanalyser. Inom anläggningar planerar man också att göra 3-åriga underhållsbudgetar, för att få en bättre framförhållning.

Underhållsbudgeten och de enskilda projekten följs löpande upp inom infrastrukturavdelningen och fastighetsavdelningen som också kan göra omprioriteringar mellan projekten. Tertialvis rapporteras också beräknat utfall per projekt till bolagsledningen.

Det finns regelverk för klassificering av vad som ska bokföras som kostnad respektive investering. Bolaget arbetar för närvarande med en uppdatering utifrån den nya redovisningsstandarden (K3) som beräknas vara klart inom kort. Med de nya reglerna kommer en del av det planerade underhållet avseende fastigheter redovisas som en investering.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Bolaget arbetar på ett tillfredsställande sätt med planering, genomförande och uppföljning av underhållet av sina fastigheter och anläggningar. Arbetet är långsiktigt och det finns aktuella statusgenomgångar. Det återstår dock ett visst arbete för att få system och rutiner att effektivt stödja underhållsplaneringen.

Bolaget har strategier för prioriteringar av underhållet. Revisionskontoret rekommenderar dock att styrelsen involveras i prioriteringsdiskussionerna genom att låta den anta en strategi för underhållsarbetet.

Grundläggande granskning

Bolagets arbete med internkontroll

Bolaget har kvalitetssystem och miljöledningssystem utifrån ISO-standard. Externa revisioner genomförs av ledningssystemen en gång per år. Bolagets internrevisorer genomför också årliga granskningar utifrån fastställd revisionsplan.

Bolagets styrelse har i maj 2013 fastställt en interkontrollplan för perioden 2013/2014 som även gäller för de två dotterbolagen Nynäshamns Hamn AB och Kapellskärs Hamn AB. Bolagets granskningsområden har varit följande:

- Ekonomisk uppföljning i de stora projekten
- Prognossäkerheten i Hamnens verksamhet
- Inköpsprocessen – Uppföljning av direktupphandlingar
- Segmentsuppdelad resultatuppföljning
- Avfallshantering och kemikaliehantering enligt miljörevisionsplan.

Den ekonomiska uppföljningen i stora projekt har specialgranskats av Ernst & Young och resultatet visar att MAP som uppföljningssystem fungerar bra. Granskningen i övrigt har så här långt visat att den interna kontrollen i allt väsentligt är god. Där brister identifierats har internrevisorerna lämnat förslag på åtgärder.

Resultatet från genomförda kontroller redovisas för bolagsledningen.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Bolaget arbetar systematiskt med att utveckla den interna kontrollen i sina processer. Revisionskontoret rekommenderar dock att bolaget återredovisar resultatet till styrelsen från genomförda kontroller utifrån internkontrollplanen.

Bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat

Revisionskontoret har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto. Av nedanstående framgår bl.a. kommunfullmäktiges och koncernstyrelsens krav på resultat enligt budget 2013 och bolagets prognoser över resultat och investeringar. Vidare har bolagets måluppfyllelse avseende fullmäktiges mål granskats.

Resultat efter finansnetto (mnr)

S-Hus AB ¹	Prognos T1	PrognosT2	Bokslut
84	85	88	106

Resultatet efter finansnetto för år 2013 blev 106 mnr, vilket i jämförelse med budget är ett överskott på 22 mnr. Jämfört med prognos 2 är överskottet 18 mnr. Avvikelsen beror bl.a. på lägre avskrivningskostnader. Anledningen är att bolaget har justerat avskrivningstiderna för några anläggningar som aktiverats i december, så att de bättre ska stämma överens med kommande förändringar i den nya redovisningsstandarden (K3).

Investeringar (mnr)

Bolagets budget	Prognos T1	PrognosT2	Bokslut
726	448	495	438

Utfallet för år 2013 blev 438 mnr, vilket i jämförelse med budget är ett överskott på 288 mnr. Merparten av överskottet (268 mnr) beror på den utdragna processen i Mark- och miljödomstolen för projektet Stockholm - Norvik.

Bolagets uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål

Inom ramen för ILS, Stockholms stads system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, har kommunfullmäktige fastställt tre inriktningsmål och 13 verksamhetsmål. Kopplat till verk-

¹ Koncernstyrelsen har justerat KF:s resultatkrav från 75 mnr till 84 mnr.

samhetsmålen har även ett antal indikatorer fastställts och för bolagen finns ägardirektiv. Genom indikatorerna mäts i vilken utsträckning stadens nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. De indikatorer som bolagen omfattas av framgår av kommunfullmäktiges budget samt av den budget koncernstyrelsen har antagit för bolagssektorn. Respektive bolag ska ange årsmål för sina indikatorer och aktiviteter kopplade till fullmäktiges ägardirektiv. Rapportering av statusen för fullmäktiges inriktningsmål/ ägardirektiv ska ske i planerings- och uppföljningsverktyget ILS-webb.

Revisionskontoret har granskat om bolagets styrelse har formulerat årsmål för respektive indikator och aktiviteter kopplade till bolagets ägardirektiv, om mål och aktiviteter följs upp systematiskt samt om uppföljningen redovisas för styrelsen. Vidare har revisionskontoret bedömt om större avvikelser mot budget har analyserats och förklarats på ett tillfredsställande sätt.

lakttagelser

Bolaget omfattas av 14 indikatorer och ägardirektiv från fullmäktige, indikatorer från Stadshus AB och egna indikatorer. För samtliga indikatorer har bolaget formulerat egna årsmål och till ägardirektiven indikatorer och aktiviteter.

Bolaget följer upp mål och aktiviteter i samband med tertialrapporteringen och i bokslutet. Måluppfyllelsen redovisas för styrelsen.

Av fullmäktiges 14 indikatorer redovisar bolaget måluppfyllelse för 9 indikatorer. Målet avseende andelen miljöbilar uppfylls delvis. De indikatorer där målen inte alls uppnås gäller andelen dubbdäck, andel elbilar, andel miljöbränslen i stadens miljöbilar och antal praktikplatser för Jobbtorg. När det gäller sistnämnda indikator har bolaget inte tagit emot någon aspirant från Jobbtorg men däremot gett 50 ungdomar sommarjobb.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Revisionskontorets bedömning är att bolaget i huvudsak har uppnått årsmålen för kommunfullmäktiges och Stadshus AB:s indikatorer. Bolaget bidrar till att fullmäktiges mål uppnås. Bolaget bör dock förbättra måluppfyllelsen för fullmäktiges indikatorer avseende miljöeffektiva transporter och ta emot aspiranter från Jobbtorg.

Uppföljning av ägardirektiv och uppdrag

Uppfyllelsen av ägardirektiven ingår i ILS-rapporteringen. Bolaget har formulerat aktiviteter kopplade till ägardirektiven.

Revisionskontoret har översiktligt följt upp hur bolaget arbetar med kommunfullmäktiges ägardirektiv. Bolaget ska bl.a.

- fortsätta arbetet med utvecklingsprojekten i Värtan/Frihamnen samt Nynäshamn och Kapellskär
- fortsätta utvecklingen och upprustningen av stadens innerstadskajer
- delta i arbetet med en ny stadsövergripande kajstrategi
- tillgängliggöra stadens kajer

När det gäller utvecklingsprojektet Värtahamnen/Frihamnen har projektet påbörjats i januari 2013. När det gäller Kapellskär fick projektet klartecken i och med att Mark- och Miljööverdomstolen inte medgav prövningstillstånd. Kommunfullmäktige tog i september 2013 det slutliga genomförandebeslutet och under oktober påbörjades arbetet.

Arbetet med att rusta upp innerstadskajerna har fortsatt under 2013. Arbetet med Strömkajen har fullföljts under året. Vidare har ett Ångbåtsmuseum bredvid ångbåtsbryggan vid Strandvägen invigts.

Bolaget har deltagit i arbetet med en ny stadsövergripande kajstrategi. Arbetet kommer att slutföras och förankras under 2014.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Revisionskontorets bedömning är att bolaget arbetar aktivt med att genomföra ägarens direktiv.